

**DARBO SANTYKIŲ KOMISIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖS TARYBOS**

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2021-09-13 Nr. K2-10
Vilnius

Posėdis įvyko 2021-09-13.

Posėdžio pirmininkė Aurelija Gabrielė Maldutytė

Posėdžio sekretorė Svetlana Kalinauskienė

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Rūta Juršaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja, Jelena Polijančuk - Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja, Linas Lapinskas – Žemės ūkio ministerijos Teisės ir personalo skyriaus vyresnysis patarėjas, Olga Pacevičienė – Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Teisės skyriaus patarėja, Šarūnas Orlovčius – Valstybinės darbo inspekcijos Darbo teisės skyriaus vedėjas.

Profesinių sąjungų atstovai: Evelina Šilinytė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos teisininkė, Artūras Černiauskas – Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacijos pirmininko patarėjas, Rimtautas Ramanauskas – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojas (įgaliotas dalyvauti vietoj Miglės Wantens), Dalia Jakutvičė - Lietuvos pramonės profesinės sąjungos pirmininkė.

Darbdavių organizacijų atstovai: Aurelija Gabrielė Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, Eigilė Čygaitė-Elzbergienė - Lietuvos pramonininkų konfederacijos Verslo aplinkos ir ekonomikos departamento ekspertė (vietoje Kristinos Šermukšnytės-Alešiūnienės), Emilis Ruželė - Asociacijos „Investuotojų forumas“ Politikos ir korporatyvinių reikalų vadovas.

Kiti asmenys: Vita Baliukevičienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vedėja, Aras Petrevičius – Valstybinės darbo inspekcijos Neteisėtos veiklos priežiūros skyriaus patarėjas, Vaidotas Kalinauskas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vedėjas, Donata Telišauskaitė-Čekanavičė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vyriausioji specialistė, Aušra Putk – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio dialogo skyriaus vedėja, Vilma Pėčė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus patarėja.

Darbotvarkė:

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

1. Dėl įstatymų projektų paketo pristatymo: Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 24, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 52, 59, 64, 107, 113, 131, 133, 134, 137, 206 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1836 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 3) paketo pristatymo ir dėl socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso 2, 25, 30, 47, 51, 55, 72¹, 75, 117, 126, 36, 138, 169 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

2. Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 144 str. 8 d.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Aurelija Maldutytė informavo, kad šios dienos posėdyje bus tęsiamas Darbo kodekso straipsnių pakeitimų svarstymas.

1. SVARSTYTA. Dėl įstatymų projektų paketo pristatymo: Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 24, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 52, 59, 64, 107, 113, 131, 133, 134, 137, 206 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1836 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 3) paketo pristatymo ir dėl socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso 2, 25, 30, 47, 51, 55, 72¹, 75, 117, 126, 36, 138, 169 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Rūta Juršaitė pristatė Darbo kodekso straipsnių pakeitimus.

Darbo santykių komisijos nariai išsakė savo pastabas bei pasiūlymus dėl Darbo kodekso straipsnių pakeitimų.

Pridedamas projekto lyginamasis variantas su siūlomomis nuostatų formuluotėmis po diskusijų Darbo santykių komisijoje.

Spalvų paaiškinimas:

Geltona – anksčiau suderinti socialinių partnerių DK straipsniai.

Žalia – pakeitimai.

Raudona – po posėdžio pateiktos darbdavių atstovų pastabos.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė ir Vilma Pėčė pristatė komisijos nariams Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektą. Pakeitimuose numatoma, kad vaiko priežiūros išmoka mokama vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu, tol, kol vaikui sueis 18 (mokama 60 procentų išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio) arba 24 mėnesiai (šios išmokos dydis iki vaikui sueis vieni metai yra 45 procentai, o iki vaikui sueis 24 mėnesiai – 25 procentai išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio). Įvedami neperleidžiami vaiko priežiūros atostogų mėnesiai mamai ir tėčiui (kiekvienam po du mėnesius), kurie apmokami 78 procentais išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Informavo, kad įstatymo projektas buvo derinamas su visuomene ir suinteresuotomis institucijomis, tame tarpe, ir darbdaviais. Taip pat buvo viešos konsultacijos su visuomene ir ekspertais. Tikslas – grįžimas į darbo rinką ir lyčių lygybės vaiko priežiūrai skatinimas. Tikimasi, kad nebus fiktyviai besinaudojančių atostogomis, bus mažinamas šešėlis bei užtikrinama, kad tiek tėtis, tiek mama pasinaudotų vaiko priežiūros atostogomis.

Aurelija Maldutytė pasiūlė pritarti įstatymo projektui.

Artūras Černiauskas kalbėjo, kad reikia užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į darbo užmokesčio didėjimą įmonėje, todėl kas kažkiek laiko reikėtų peržiūrėti išmokas, kitaip žmonės dirbs nelegaliai.

Dalia Jakutavičė mano, kad gali būti skatinamas nelegalus darbas vaiko priežiūros atostogų metu.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė kalbėjo, kad darbo užmokestis didėja kiekvienam individualiai, tad negalima vertinti pagal įmonės darbo užmokestį. Taip pat priminė, kas socialinis draudimas susijęs su draudiminiu įvykiu, kad žiūrimos pajamos to draudiminio įvykio metu. Paaiškino, kad šiuo metu sistema numato, kad pirmaisiais metais pradėjus dirbti jau iškart mažinama išmoka, tad šiuo metu gerinama situacija ir bus leidžiama legaliai dirbti ir išmoka iškart nebus mažinama.

Evelina Šilinytė pasakė, kad Lietuvos profesinės konfederacijos atstovai savo nuomonę dėl šito klausimo pateiks Trišalės tarybos posėdžio metu.

NUTARTA:

1. Darbdavių ir Vyriausybės atstovai pritaria Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektui.

2. Profesinių sąjungų atstovai savo nuomonę dėl Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto pateiks 2021-09-21 Trišalės tarybos posėdyje.

2. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 144 str. 8 d.

NUTARTA. Svarstyti klausimą dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 144 str. 8 d. 2021-09-14 Darbo santykių komisijos posėdyje.

Posėdžio pirmininkė

Aurelija Gabrielė Maldutytė

Posėdžio sekretorė

Svetlana Kalinauskiene

2021-09-13 Darbo santykių komisijos posėdyje svarstytų Projekto straipsnių lyginamasis variantas

LIETUVOS RESPUBLIKOS

DARBO KODEKSO 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 47, 51, 52, 57, 59, 72¹, 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 136, 137, 138, 169, 171 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO

ĮSTATYMAS

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

2. Visų šalių sutarta neteikti šiuo metu, perduota socialinių partnerių svarstymui:

2 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

—1. Pakeisti 24 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

—„5. ~~Darbuotojas turi teisę kitu laiku, nei darbdavio darbo (pamainos) grafike nurodytas laikas, dirbti kitiems darbdaviams.~~ Kiekviena iš šalių privalo vengti interesų konflikto ir siekti bendros darbdavio ir darbuotojo ar visų darbuotojų gerovės, darbo santykių darnaus vystymosi ir kitos darbo sutarties šalies teisėtų interesų gynimo.“

8. Visų šalių pritarta su pakeitimais, direktyvinės nuostatos, išskyrus 13 p. – jam nepritaria darbdavių pusė; 14 p. (nedirektyvinė nuostata) atsisakyta šiuo metu ir perduota soc. partnerių svarstymui:

7 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 44 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Iki darbo pradžios darbdavys privalo darbuotojui pateikti šią informaciją:

1) visas darbdavio pavadinimas, kodas, registruotos buveinės adresas (fizinio asmens – vardas, pavardė, asmens kodas arba, jeigu jo nėra, – gimimo data ir nuolatinė gyvenamoji vieta); ~~laikinoje įdarbinimo įmonės nurodyto juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, kurio naudai darbuotojas dirbs, iškart kai jis bus žinomas (per laikinoje įdarbinimo įmonės įdarbinamų darbuotojų atveju);~~

2) darbo funkcijos atlikimo vieta. Jeigu darbuotojas neturi pagrindinės darbo funkcijos atlikimo vietos ar ji nenuolatinė, nurodoma, kad darbuotojas dirba keliose vietose, ir darbovietės, iš kurios darbuotojas gauna nurodymus, adresas;

3) darbo sutarties rūšis; **išbandymo termino, jei toks yra, trukmė ir sąlygos;**

4) darbo funkcijos apibūdinimas ar aprašymas arba darbo (pareigybės arba pareigų, profesijos, specialybės) pavadinimas ir, jeigu nustatyta, – jos hierarchinis ir (arba) kvalifikacijos ar sudėtingumo lygis (laipsnis);

5) darbo pradžia;

6) numatoma darbo pabaiga (terminuotos darbo sutarties atveju);

7) kasmetinių atostogų trukmė;

8) įspėjimo terminas, kai darbo sutartis nutraukiama darbdavio ar darbuotojo iniciatyva; ~~tvarka, kurios turi laikytis darbdavys ir darbuotojas nutraukdami darbo santykius;~~ **darbo sutarties pasibaigimo tvarka;**

9) darbo užmokestis ir jo sudedamosios dalys, **jas nurodant atskirai**, užmokesčio už darbą mokėjimo terminai ir tvarka;

10) nustatyta darbuotojo darbo dienos arba darbo savaitės trukmė, **viršvalandžiai viršvalandžių nustatymo ir apmokėjimo už juos tvarka ir, jei taikoma, darbo (pamainos) pasikeitimo tvarka;**

11) informacija apie įmonėje galiojančias kolektyvines sutartis, nurodant susipažinimo su šiomis sutartimis tvarką;

12) teisė į mokymo paslaugas, jei darbdavys ją suteikia, ~~nurodant mokymosi dienų skaičių per metus ir informaciją apie darbuotojų mokymo politiką;~~

13) įstaigos, renkančios socialinio draudimo įmokas ir mokančios socialinio draudimo išmokas, pavadinimas ir kita darbdavio teikiama su socialiniu draudimu susijusi apsauga;

~~14) įdarbinus darbuotoją užsienietį jaunesnį kaip 40 metų amžiaus, informacija apie įtraukimo į pensijų kaupimo sistemą terminus ir periodiškumą, terminus atsisakyti dalyvavimo pensijų kaupime, teisinės ir finansinės dalyvavimo pensijų kaupime pasekmes.“~~

2. Pakeisti 44 straipsnio 3 dalį:

3. Jeigu kasmetinių atostogų trukmė, **viršvalandžių nustatymo ir apmokėjimo tvarką, darbo (pamainos) pasikeitimo tvarką, išbandymo termino trukmė ir sąlygas, ar įspėjimo apie atleidimą iš darbo terminus, darbo sutarties pasibaigimo tvarką ar darbdavio teikiamą su socialiniu draudimu susijusiu**

apsauga nustato darbo teisės normas, dokumente pateikiamos nuorodos į tai nustatančias darbo teisės normas.

3. Pripažinti netekusia galios 44 straipsnio 5 dalį.

5. Šis straipsnis gali būti netaikomas darbuotojams, kurių darbo sutarties terminas yra trumpesnis negu vienas mėnuo.

17. Visų šalių pritarta, patikslinus pagal VDI:

15 straipsnis. 72¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 72¹ straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) ji neturi **nepateiktų ataskaitų Valstybinei darbo inspekcijai, kai pagal veiklos pobūdį yra tokia pareiga bei** neatidėtų įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ar Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, kurie nesumokėti per vieną mėnesį nuo dienos, kurią paaikškėjo laikinojo įdarbinimo įmonės įsiskolinimai Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ar Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, taip pat neturi darbo užmokesčio įsiskolinimų darbuotojams.“

2. Pripažinti netekusia galios 72¹ straipsnio 3 ir 4 dalis.

3. Darbdavys, pripažintas atitinkančiu kriterijus ir įtrauktas į laikinojo įdarbinimo įmonių sąrašą, kiekvienais kalendoriniais metais iki liepos 15 dienos turi pateikti Valstybinei darbo inspekcijai pranešimą, kad pranešimo pateikimo dieną jis atitinka Kriterijus ir ketina tęsti laikinojo įdarbinimo veiklą.

4. Valstybinė darbo inspekcija, gavusi šio straipsnio 3 dalyje nurodytą pranešimą, priima vieną iš šio straipsnio 2 dalyje nustatytų sprendimų. Jeigu darbdavys neatitinka šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyto Kriterijaus, Valstybinė darbo inspekcija nustatytiems trūkumams pašalinti darbdaviui nustato 5 darbo dienų terminą, skaičiuojamą nuo pranešimo apie nustatytus trūkumus gavimo dienos. Jeigu darbdavys pašalina nustatytus trūkumus, Valstybinė darbo inspekcija per 5 darbo dienas priima sprendimą, kad darbdavys atitinka Kriterijus, ir apie tai ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos praneša darbdaviui. Pasibaigus nustatytam trūkumų pašalinimo terminui, per kurį darbdavys jų nepašalina, Valstybinė darbo inspekcija per 5 darbo dienas priima sprendimą, kad darbdavys neatitinka Kriterijų, ir apie tai ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos praneša darbdaviui.

3. Papildyti 72¹ straipsnį 6 dalimi:

6. Jeigu Valstybinė darbo inspekcija iš darbdavio, kuris yra įrašytas į laikinojo įdarbinimo įmonių sąrašą, negauna nustatyta tvarka privalomų teikti ataskaitų, Valstybinė darbo inspekcija nustatytiems trūkumams pašalinti darbdaviui nustato 3 darbo dienų terminą, skaičiuojamą nuo pranešimo apie nustatytus trūkumus gavimo dienos. Pasibaigus nustatytam trūkumų pašalinimo terminui, per kurį darbdavys nepašalina nustatytų trūkumų, Valstybinė darbo inspekcija per 5 darbo dienas priima sprendimą, kad darbdavys neatitinka Kriterijų ir išbraukia iš laikinojo įdarbinimo įmonių sąrašo. Jeigu darbdavys Valstybinei darbo inspekcijai teikiamose ataskaitose nurodo, kad daugiau nei tris mėnesius neturi darbuotojų dirbančių pagal laikinojo įdarbinimo sutartį, Valstybinė darbo inspekcija per 5 darbo dienas priima sprendimą, kad darbdavys neatitinka Kriterijų ir išbraukia iš laikinojo įdarbinimo įmonių sąrašo.“

18. Visų šalių pritarta:

16 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 75 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) diskriminacijos lyties, seksualinės orientacijos, rasės, **negalios, sveikatos būklės**, tautybės, kalbos, kilmės, pilietybės ir socialinės padėties, tikėjimo, šeiminės padėties, ketinimo turėti vaiką (vaikų), įsitikinimų ar pažiūrų, priklausomybės politinėms partijoms ir asociacijoms, amžiaus pagrindais uždraudimo;“.

19. Visų šalių buvo pritarta, *vėliau darbdavių pusė paprašė VDI patikslinimą:*

17 straipsnis. 79 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 79 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Laikinojo įdarbinimo įmonės **kartą per mėnesį** turi teikti Valstybinei darbo inspekcijai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir terminais informaciją apie pradėtą vykdyti įdarbinimą per laikinojo įdarbinimo įmones ir laikinųjų darbuotojų skaičių.“

20. Visų šalių buvo pritarta (su pakeitimais), *vėliau darbdavių pusė paprašė patikslinimo dėl 3 punkto (nuorodos į interneto svetainę):*

18 straipsnis. 107 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 107 straipsnio 6 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) **valstybės ar valstybių pavadinimai** ir komandiruotės trukmė;“.

2. Papildyti 107 straipsnį 7 dalimi:

„7. Jeigu šio straipsnio 6 dalyje numatytu atveju darbuotojas yra komandiruojamas laikinai dirbti į kitą valstybę pagal sutartį dėl paslaugų teikimo ar darbų atlikimo, darbdavio sudarytą su kitoje valstybėje veikiančiu užsakovu, dirbti darbdavio juridinio asmens filiale, atstovybėje, grupės įmonėje ar kitoje darbovietėje ar dirbti kaip laikinasis darbuotojas, jam prieš išvykstant į komandiruotę įteikiamuose dokumentuose pagal šio straipsnio 6 dalį dar papildomai turi būti nurodomi:

1) darbo užmokestis, kurį jis turi teisę gauti pagal valstybės, į kurią jis komandiruojamas, teisę;

2) dienpinigiai bei išmokos, skirtos su komandiruote susijusioms faktinėms kelionės, nakvynės ir maitinimo išlaidoms kompensuoti, **jeigu taikoma;**

3) nuoroda į **Valstybinės darbo inspekcijos priimančiosios valstybės oficialią nacionalinę interneto svetainę** apie komandiruojamus darbuotojus.“

21. Darbdavių pusė nepritaria 1 dalies papildymui, kaip pertekliniam (kitos šalys pritaria 1 d.) ir visų šalių pritarta 5 d.:

19 straipsnis. 113 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 113 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbo laiko režimas – darbo laiko normos paskirstymas per darbo dieną (pamainą), savaitę, mėnesį ar kitą apskaitinį laikotarpį, kuris negali viršyti trijų paeiliui einančių mėnesių. **Jeigu darbdavys neįrodo, kad dėl gamybinio būtinumo ar darbo organizavimo ypatumų tai sukeltų per dideles sąnaudas, jis privalo tenkinti darbuotojo prašymą dirbti jo pageidaujamu darbo laiko režimu, to pareikalavus nėščiai, neseniai pagimdžiusiai ar krūtimi maitinančiai darbuotojai, darbuotojui, auginančiam vaiką iki aštuonių metų, ir darbuotojui, vienam auginančiam vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką, darbuotojui pateikus prašymą, pagrįstą sveikatos priežiūros įstaigos išvada apie jo sveikatos būklę arba būtinybę slaugyti šeimos narį ar kartu su darbuotoju gyvenantį asmenį.**“

2. Papildyti 113 straipsnį 5 dalimi:

„5. Darbuotojai privalo dirbti darbo (pamainų) grafikuose nustatytu laiku, kuriuose nurodomos darbo pradžios ir pabaigos valandos ir darbo dienos.“

22. Visų šalių pritaria:

20 straipsnis. 117 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 117 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Dirbančių naktį darbuotojų, išskyrus darbuotojus, nurodytus šio kodekso 118 straipsnyje, kurių darbas susijęs su ypatingais pavojais arba kurio fizinis ar protinis darbo krūvis yra ~~didelis~~ **didesnis (šio kodekso 112 straipsnio 4 dalis,), bet kuriuo dvidešimt keturių valandų trukmės laikotarpiu, kai jis dirbą naktį, darbo laikas per dieną (pamainą) negali viršyti aštuonių darbo valandų.“**

23. Visų šalių pritaria:

21 straipsnis. 126 straipsnio pakeitimas

Papildyti 126 straipsnį nauja 3 dalimi, 3 ir 4 dalis laikyti atitinkamai 4 ir 5 dalimis ir jas išdėstyti taip:

„3. Darbuotojams iki aštuoniolikos metų, darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, ir neįgaliems darbuotojams suteikiamos dvidešimt penkių darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba trisdešimt darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama šešias darbo dienas per savaitę). Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos penkių savaičių trukmės atostogos.

—3. 4. Atostogos skaičiuojamos darbo dienomis. Švenčių dienos į atostogų trukmę neįskaičiuojamos.

—4. 5. Darbo ir kolektyvinės sutartys, darbo teisės normos gali nustatyti ilgesnės trukmės atostogas.“

29. Visų šalių pritaria tokiai formuluotei:

26 straipsnis. 138 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 138 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbuotojams iki aštuoniolikos metų, darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, ir neįgaliems darbuotojams suteikiamos dvidešimt penkių darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba trisdešimt darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama šešias darbo dienas per savaitę). Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos penkių savaičių trukmės atostogos. Darbuotojams, kurių darbas susijęs su didesne nervine, emocine, protine įtampa ir profesine rizika, taip pat kurių darbo sąlygos yra specifinės, suteikiamos iki keturiasdešimt vienos darbo dienos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba iki penkiasdešimt darbo dienų (jeigu dirbama šešias dienas per savaitę), arba iki aštuonių savaičių (jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas) pailgintos atostogos. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina darbuotojų, turinčių teisę į šias atostogas, kategorijų sąrašą ir nustato konkrečių pailgintų atostogų trukmę kiekvienai darbuotojų kategorijai.“

2. Pakeisti 138 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Teisės į šio straipsnio 3 dalyje nustatytas papildomas poilsio dienas neturintiems darbuotojams, auginantiems vaiką iki keturiolikos metų, kuris mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo ar

pagrindinio ugdymo programas, suteikiama ne mažiau kaip pusė **darbuotojo** darbo dienos laisvo nuo darbo laiko per metus pirmąją mokslo metų dieną, mokant darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį.“

24. Visų šalių sutarta atsisakyti nuostatos šiuo metu, perduodant darbdavių ir profesinių sąjungų dvišaliam svarstymui:

24 straipsnis. 131 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 131 straipsnį nauja 2 dalimi:

~~„2. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas darbuotojui grįžti į darbo vietą (pareigas) pasibaigus atostogoms vaikui prižiūrėti, darbo sutarties šalys susitaria dėl tarpusavio ryšių palaikymo ir priemonių, kurios sudarys palankesnes sąlygas darbuotojui grįžti į darbo vietą (pareigas). Šių atostogų metu darbdavys informuoja darbuotoją apie taikomus paaukštinimo darbo vietoje (pareigose) kriterijus ir tvarką bei laisvas darbo vietas, o darbuotojas turi teisę į paaukštinimą darbo vietoje (pareigose) ir pateikti prašymą dėl laisvos darbo vietos (pareigų).“~~

2. Buvusią 131 straipsnio 2 dalį laikyti 3 dalimi. —

~~2. 3. Darbdavys užtikrina darbuotojo teisę po tikslinių atostogų grįžti į tą pačią ar lygiavertę darbo vietą (pareigas) ne mažiau palankiomis negu buvusios darbo sąlygomis, įskaitant darbo užmokestį, ir naudotis visomis geresnėmis sąlygomis, įskaitant teisę į darbo užmokesčio padidėjimą, į kurias jis būtų turėjęs teisę, jeigu būtų dirbęs.~~

25. Visų šalių pritarta:

22 straipsnis. 133 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 133 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Per tris mėnesius **vieną mėnesį** nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – per tris mėnesius **vieną mėnesį** nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos darbuotojams suteikiamos trisdešimt kalendorinių dienų nepertraukiamos trukmės tėvystės atostogos. Įvaikinus du ir daugiau vaikų – šios atostogos suteikiamos per šešis mėnesius nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – per šešis mėnesius nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos. Šioje dalyje nurodytos atostogos nesuteikiamos tuo atveju, kai įvaikintas sutuoktinio vaikas arba kai įtėviui tam pačiam vaikui prižiūrėti jau buvo suteiktos atostogos vaikui prižiūrėti.“

26. Visų šalių pritarta (su pakeitimais):

23 straipsnis. 134 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 134 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„134 straipsnis. Atostogos vaikui prižiūrėti

1. Pagal šeimos pasirinkimą, **išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytas trukmės atostogų vaikui prižiūrėti dalį**, motinai (įmotei), tėvui (įtėviui), senelei, seneliui arba kitiems giminaičiams, faktiškai auginantiems vaiką, taip pat darbuotojui, paskirtam vaiko globėju, suteikiamos atostogos vaikui prižiūrėti iki vaikui sukanka treji metai. Atostogas galima imti visas iš karto, arba dalimis. Darbuotojai, turintys teisę gauti šias atostogas, gali jas imti ar pakaitomis.

2. Per vieną mėnesį **tris mėnesius** nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo (skubaus vykdymo atveju – per vieną mėnesį nuo sprendimo vykdymo pradžios) dienos pagal šeimos pasirinkimą, **išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytas trukmės atostogų vaikui prižiūrėti dalį**, įmotei ar įtėviui, išskyrus atvejus, kai įvaikintas sutuoktinio vaikas arba kai įmotei (įtėviui) tam pačiam vaikui prižiūrėti jau buvo suteiktos atostogos pagal šio straipsnio 1 dalį, suteikiamos dvidešimt keturių mėnesių trukmės atostogos vaikui prižiūrėti. Jeigu darbuotojas tuo pačiu metu tam pačiam vaikui prižiūrėti turi teisę tiek į atostogas pagal šio straipsnio 1 dalį, tiek pagal šią dalį, darbuotojui suteikiamos atitinkamos atostogos jo pasirinkimu. Darbuotojai, turintys teisę gauti šias atostogas, gali jas imti pakaitomis, **išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytas trukmės atostogų vaikui prižiūrėti dalį**.

~~3. Pirmiausia atostogų vaikui prižiūrėti dviejų mėnesių trukmės dalį išnaudoja kiekvienas iš vaiko tėvų (įtėvių, globėjų) ir ši atostogų dalis negali būti perleista kitam.~~

3. Kiekvienas iš tėvų (įtėvių, globėjų) imdamas atostogas vaikui prižiūrėti iki vaiko sukaks 2 metai, pirmiausia turi teisę išnaudoti dviejų mėnesių trukmės dalį, kuri negali būti perleista kitam.

~~3.~~ 4. Darbuotojas, ketinantis pasinaudoti atostogomis pagal šio straipsnio 1 dalį ar grįžti į darbą joms nepasibaigus, apie tai raštu privalo įspėti darbdavį ne vėliau kaip prieš keturiolika kalendorinių dienų. Darbuotojas, ketinantis pasinaudoti atostogomis pagal šio straipsnio 2 dalį ar grįžti į darbą joms nepasibaigus, apie tai raštu privalo įspėti darbdavį ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas. Kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatytas ilgesnis įspėjimo terminas. **Darbuotojas, ketinantis pasinaudoti atostogomis pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalį savo prašyme dėl šių atostogų suteikimo nurodo jų pradžią ir pabaigą.**

5. Už atostogų vaikui prižiūrėti laiką **išmokos** mokama Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka.“

27. Visų šalių pritarta:

24 straipsnis. 136 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 136 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šio kodekso, darbo teisės normų nustatytais atvejais ar darbuotojo ir darbdavio susitarimu darbuotojui gali būti suteikiamos kūrybinės iki dvylikos mėnesių trukmės atostogos **kultūros** ar meno kūriniai, mokslo darbui sukurti.“

28. Visų šalių pritarta:

25 straipsnis. 137 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 137 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„137 straipsnis. Nemokamos atostogos ir nemokamas laisvas laikas

1. Darbdavys privalo tenkinti darbuotojo prašymą suteikti ne trumpesnės, negu prašo darbuotojas, trukmės nemokamas atostogas, jeigu jį pateikia:

1) darbuotojas, auginantis vaiką iki keturiolikos metų, – iki keturiolikos kalendorinių dienų;

2) neįgalus darbuotojas, taip pat darbuotojas, auginantis neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų ar slaugantis neįgalų asmenį, kuriam nustatytas nuolatinės slaugos būtinumas, – iki trisdešimties kalendorinių dienų;

3) vaiko motinos nėštumo ir gimdymo atostogų metu ir vaiko priežiūros atostogų metu tėvas jo pageidavimu (motina – tėvo atostogų vaikui prižiūrėti metu); šių atostogų bendra trukmė negali viršyti trijų mėnesių;

4) darbuotojas, slaugantis sergantį šeimos narį **ar kartu su darbuotoju gyvenantį asmenį**, arba darbuotojas, pateikęs sveikatos priežiūros įstaigos išvadą apie jo sveikatos būklę, – tokiam laikui, kurį rekomenduoja sveikatos priežiūros įstaiga;

5) darbuotojas santuokai sudaryti, – iki trijų kalendorinių dienų;

6) darbuotojas dalyvauti mirusio šeimos nario laidotuvėse, – iki penkių kalendorinių dienų;

7) darbuotojas kolektyvinėje sutartyje nustatytais atvejais ir tvarka, – joje nustatytos trukmės.

2. ~~Ilgiau negu vieną~~ **Visą** darbo dieną (pamainą) **ir ilgiau** truncančios nemokamos atostogos gali būti suteikiamos darbuotojo prašymu ir su darbdavio sutikimu.

3. Darbo dienos (pamainos) metu darbuotojo prašymu ir darbdavio sutikimu suteikiamas nemokamas laisvas laikas darbuotojo asmeniniams poreikiams tenkinti. **Darbdavys privalo suteikti nemokamą laisvą laiką darbuotojui, jei darbuotojo prašymas susijęs su skubiomis šeiminiėmis priežastimis ligos ar nelaimingo atsitikimo atveju, kai darbuotojas privalo betarpiškai dalyvauti.** Darbo sutarties šalys gali susitarti dėl darbo laiko perkėlimo į kitą darbo dieną (pamainą), nepažeidžiant maksimaliojo darbo laiko ir minimaliojo poilsio laiko reikalavimų.

4. Įstatymų nustatyta tvarka darbuotojas atleidžiamas nuo pareigos dirbti išsaugant jam darbo vietą, jeigu tai būtina visuomeninėms valstybinėms, piliečio ar kitoms pareigoms vykdyti.“

29. Visų šalių pritarta:

26 straipsnis. 138 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 138 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbuotojams iki aštuoniolikos metų, darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki keturiolikos metų arba neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų, ir neįgaliems darbuotojams suteikiamos dvidešimt penkių darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba trisdešimt darbo dienų kasmetinės atostogos (jeigu dirbama šešias darbo dienas per savaitę). Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos penkių savaičių trukmės atostogos. Darbuotojams, kurių darbas susijęs su didesne nervine, emocine, protine įtampa ir profesine rizika, taip pat kurių darbo sąlygos yra specifinės, suteikiamos iki keturiasdešimt vienos darbo dienos (jeigu dirbama penkias dienas per savaitę) arba iki penkiasdešimt darbo dienų (jeigu dirbama šešias dienas per savaitę), arba iki aštuonių savaičių (jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas) pailgintos atostogos. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina darbuotojų, turinčių teisę į šias atostogas, kategorijų sąrašą ir nustato konkrečią pailgintų atostogų trukmę kiekvienai darbuotojų kategorijai.“

2. Pakeisti 138 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Teisės į šio straipsnio 3 dalyje nustatytas papildomas poilsio dienas neturintiems darbuotojams, auginantiems vaiką iki keturiolikos metų, kuris mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo ar pagrindinio ugdymo programas, suteikiama ne mažiau kaip pusė **darbuotojo** darbo dienos laisvo nuo darbo laiko per metus pirmąją mokslo metų dieną, mokant darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį.“

30. Visų šalių pritarta:

27 straipsnis. 169 straipsnio pakeitimas

Papildyti nauja 2 dalimi:

„2. Jei įmonė veikia šalies mastu ir/ar savo struktūroje turi darbdavio veiklą vykdančius struktūrinius organizacinius darinius (filialus, atstovybes ar kitus struktūrinius, gamybinius, prekybinius ar kitos veiklos padalinius), juose, kai vidutinis struktūrinio organizacinio darinio darbuotojų skaičius yra dvidešimt ir daugiau darbuotojų, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą atvejį, darbovietės lygmeniu gali būti renkama struktūrinio darinio darbo taryba, o darbdavio lygmeniu gali būti sudaroma jungtinė darbo taryba.“

31. Visų šalių pritarta:

28 straipsnis. 171 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 171 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pirmuosius **Darbo tarybos** rinkimus vykdo rinkimų komisija, kurią įsakymu sudaro darbdavys. Atsiradus šiame kodekse nustatytoms sąlygoms, darbdavys ne vėliau kaip per dvi savaites sudaro rinkimų komisiją iš mažiausia trijų ir daugiausia iš septynių narių. Darbdavio administracijos pareigūnai gali sudaryti ne daugiau kaip trečdalį šios komisijos narių. Vėlesnius rinkimus organizuoja ir vykdo pati darbo taryba.“

32. Visų šalių sutarta atsisakyti:

~~31 straipsnis. 206 straipsnio pakeitimas~~

1. ~~Pakeisti 206 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:~~

~~„9) dėl įtampų darbe mažinančių priemonių nustatymo **psichologinio smurto darbe prevencijos ir pagalbos užtikrinimo priemonių**“.~~

2. ~~Papildyti 206 straipsnio 1 dalį nauju 10 punktu:~~

~~„10) dėl darbuotojų mokymo politikos“.~~

3. ~~Buvusį 206 straipsnio 10 punktą laikyti 11 punktu.~~

~~10) 11) dėl kitų darbuotojų socialinei ir ekonominei padėčiai aktualių teisės aktų.~~